

Is Europa “definitief” gered?

Amid Faljaoui
Belastingconsulent

Dankzij het – door de Europese autoriteiten als historisch bestempelde – akkoord van 27 oktober kon de eurozone, en bij uitbreiding de wereldeconomie, worden gered. Blijft echter de vraag of het plan niet alleen bedoeld is om tijd te winnen, of dat het de financiële markten toch definitief heeft gerustgesteld? Jammer genoeg weet niemand het. Alleen de actualiteit zal uitwijzen of het slechts een lapmiddel was of het laatste hoofdstuk van een lange, veel te lange crisis.

Terwijl wij in de nacht van donderdag 27 oktober tegen 4 uur in een diepe slaap gedompeld waren, bereikte Europa eindelijk een historisch akkoord. Een akkoord dat de financiële markten zou moeten kunnen kalmeren en ons enige sereniteit laten terugvinden, zodat we niet moeten blijven vrezen dat de economie in een bodemloze put verzinkt. Het bereikte akkoord moet Griekenland redden, door de Griekse overheidsschuld tegen 2020 geleidelijk te verminderen van 160% tot 120%. Het akkoord wil ook de financiële middelen waarover Europa kan beschikken, verhogen, om te vermijden dat het eventuele bankroet van Griekenland andere landen besmet, zoals Spanje of, erger nog, Italië. Maar laten we duidelijk wezen: wie in de nacht van 27 oktober het meest in de kijker stond, waren de bankiers. En niet zonder reden, want iedereen vroeg hen om een kolossale inspanning, namelijk 50% van de waarde van hun vorderingen prijs te geven. Met andere woorden een verlies van 50% ten laste nemen op de waarde van de Griekse obligaties die ze in portefeuille hebben.

Onderhandeling of chantage?

Gemakkelijker gezegd dan gedaan, want even na middernacht op donderdag 27 oktober publiceerde de vertegenwoordiger van de Europese banken nog een communiqué

waarin hij verklaarde: “dat er geen akkoord was over een zeker aantal punten met het oog op een akkoord”. Op dat moment vreesde men dus voor een breuk, maar gelukkig voor ons was het maar een onderhandelingspositie. Frankrijk, en ook de Europese Centrale Bank, waren bang voor de gevolgen van een dergelijke sprong in het duister. En de hemel zij dank, iets vóór 4 uur in de ochtend werd uiteindelijk toch een akkoord bereikt. En zo bewam Europa uiteindelijk toch dat de banken 100 miljard euro prijsgeven van de 210 miljard euro Griekse schuld die zij in portefeuille hebben. Voorts blijven zij de Grieken geld lenen, maar op lange termijn en tegen een zeer lage rente.

Tijdelijke beurseuforie?

De hele nacht van woensdag 26 oktober tot in de vroege uurtjes van de 27e bleef de banksector dus talmen om zich “vrijwillig” te engageren voor deze operatie, die, laten we het toegeven, een vermomd faillissement van Griekenland inhoudt en de banken het leeuwenaandeel van de bijkomende inspanning doet dragen, een inspanning die noodzakelijk was geworden door het uit de hand lopen van de Griekse situatie. Daags nadien waren alle Europese bankwaarden nochtans aan het feest en schoten al hun koersen de hoogte in. Vandaar de vraag: hoe kan die beurseuforie

worden verklaard? In feite was het niet het bedrag van de décote waarin de markten op de eerste plaats geïnteresseerd waren. “Het is immers al lang geweten dat de Europese banken de middelen hebben om het complete bankroet van Griekenland op te vangen. De beleggers waren echter bang dat de Griekse crisis zich tot de rest van Europa zou uitbreiden. De verwachting van de markten was dus niet gericht op het Griekse plan, maar op de geloofwaardigheid van de aangereikte oplossing, waardoor andere Europese landen niet zouden worden besmet door de crisis”, verklaarde Benoît de Broissia, analist van de sector bij KBL Richelieu, aan de media. Als het plan werkt en het risico dat Spanje en Italië hun schulden niet kunnen aflossen inderdaad wegvault, hebben de beleggers dus uiteindelijk niet zo veel reden meer om zich zorgen te maken over de gezondheid van de sector. Dat is dus de reden dat de banksector, op het moment dat wij deze lijnen neerpennen, zo gunstig reageerde. De vraag is alleen of het zal blijven duren.

Werd Europa uitverkocht aan China?

Een ander essentieel punt van dit historische akkoord van 27 oktober 2011: zoals geweten zijn de 17 landen ook overeengekomen om de slagkracht van het Noodfonds (EFSF) voor de noodlijdende landen te verhogen. De huidige envelop van 440 miljard euro zal op ongeveer 1 000 miljard worden gebracht. Nog belangrijker is dat de Europeanen er een speciaal fonds aan hebben toegevoegd, waarvoor bij het IMF wordt aangeklopt. En aan dat fonds zullen landen buiten de EU, voornamelijk de groeielanden bijdragen. Name-lijk: Noorwegen, dat al eerder interesse had getoond, Japan, Rusland, Brazilië, en ... de Chinese Volksrepubliek, die ongetwijfeld de grootste geldschieter van het nieuwe fonds zal worden.

De eurozone rekt duidelijk niet meer op eigen middelen om uit de malaise te geraken. Ze rekt voortaan op China. En als China tot deze vriendschappelijke geste bereid is, moet dat wel betekenen dat wij iets in ruil hebben gegeven. En dus zouden de Europese autoriteiten ons continent zo- wat uitverkocht hebben aan de Chinezen! Zoals altijd met dergelijke complottheorieën zit er enige waarheid in en is de rest verzonnen. Eerst het geloofwaardige: ja, het is waar dat China er alle belang bij heeft om van de Europese finan-

ciële zwakheid te profiteren om een slag te slaan, in dit geval van Europa gunsten bekomen op commercieel gebied. Ja, het is waar dat als de Chinezen uit hun immense wisselreserves putten om de Europese schuld over te nemen, dat Europa zal toelaten om minder afhankelijk te zijn van de financiële markten. Maar in ruil daarvoor zal Europa afhankelijk worden van een grote investeerder, wat niet noodzakelijk veel beter is. Dat is allemaal waar, maar die discussie – die momenteel nog een scenario is – lijkt de indruk te wekken dat China alle beslissingen neemt en Europa geen enkele inspraak meer heeft!

De zwakste is niet degene van wie men het denkt!

Niets is minder waar! Als China de Europese schuld zou overnemen – en ik gebruik de voorwaardelijke wijs, want het is nog niet zo ver – zal China dat in de eerste plaats doen om een interne reden. De Chinese reserves zijn hoofdzakelijk in dollar en het is in het belang van China om zijn te- goeden gedeeltelijk te diversifiëren, dus in euro, wat wereld- wijd toch de tweede munteenheid is. Het is dus in de eerste plaats in het belang van China zelf om niet alles op de Ame- rikaanse kaart in te zetten. Een tweede kanttekening bij de kritiek van degenen die beweren dat Europa aan China werd uitverkocht: China heeft er ook alle belang bij om Eu- ropa te helpen, want Europa is zijn grootste uitvoermarkt, zelfs vóór de Verenigde Staten. En als China wil dat zijn fa- brieken op volle kracht blijven draaien en zo sociale onrust wil vermijden, moet het zijn klant, Europa dus, wel helpen om zich eruit te redden, zodat Europa verder zijn “made in China” kan afnemen. Zo niet zal de Chinese groei stagneren en is een sociale uitbarsting bijna onvermijdelijk. Zeggen dat Europa aan de Chinezen werd uitverkocht, is verkeerd uitgedrukt en fout geredeneerd. De zwakste is niet altijd de- gene van wie men het denkt! ●